

OBSAH

---

1. Všeobecně úvodem	9
2. Úrazovost u obráběcích strojů	13
3. Povinnost výrobců a provozovatelů	16
4. Požadavky na konstrukci a vybavení obráběcích strojů	22
4.1 Tvar stroje a jeho vnější úprava	22
4.2 Konstrukce stroje z hlediska běžné údržby	27
4.3 Zvýšená pracovní stanoviště	31
4.4 Konstrukce stroje z hlediska přepravy	36
4.5 Pohybující se části stroje	38
4.6 Brzdící zařízení	43
4.7 Pojišťovací zařízení	47
4.7.1 Omezení pohybu strojních částí	48
4.7.2 Pojištění proti přetížení	48
4.7.3 Pojištění proti nežádoucímu posunu (pádu) strojních částí	50
4.7.4 Pojištění proti překročení dovolených otáček	52
4.8 Upínací zařízení obrobků a nástrojů	55
4.9 Nakládače obrobků	62
4.10 Ochrana před třískami a řeznou kapalinou	67
4.11 Ovládání stroje	70
4.11.1 Spouštění a zastavování stroje	71
4.11.2 Pojištění proti nežádoucímu otáčení ručních kol a klik	74
4.11.3 Pojištění ovládačů proti nežádoucímu přepnutí (zapnutí)	78
4.11.4 Pojištění proti zařazení neslučitelných pohybů	80
4.11.5 Konstrukce ovládačů a sdělovačů a jejich účelná volba	87
4.12 Elektrická výzbroj	91
4.13 Odsávání	94
4.14 Hluk	95
5. Všeobecná technická a organizační opatření	99
5.1 Požadavky na provozovny	99
5.2 Přemístování těžších obrobků, přípravků a nástrojů	101
5.3 Manipulace s třískami	104
5.4 Práce s řeznou kapalinou	107
5.5 Obrábění hořčíkových slitin	110
6. Obsluha obráběcích strojů	111
6.1 Opravnění k obsluze stroje	112
6.2 Pracovní ustrojení	112
6.3 Používání osobních ochranných pomůcek	113
6.4 Povinnosti obsluhujícího před zahájením práce na stroji	119

6.5 Povinnosti obsluhujícího za provozu stroje	119
6.6 Povinnosti obsluhujícího po skončení směny	121
6.7 Odstraňování třísek	121
6.8 Serizování a údržba	122
7. Bezpečnost práce u jednotlivých druhů obráběcích strojů (další speciální požadavky na konstrukci a obsluhu strojů)	123
7.1 Univerzální soustruhy	123
7.1.1 Upínač zařízení a upínání	123
7.1.2 Ochranná zařízení proti třískám	135
7.1.3 Další pravidla bezpečné práce	140
7.2 Revolverové soustruhy	142
7.2.1 Obrábění tyčového materiálu	142
7.2.2 Upínač zařízení obrobků a revolverová hlava	144
7.2.3 Další pravidla bezpečné práce	146
7.3 Poloautomatické a automatické soustruhy	147
7.4 Svislé soustruhy	151
7.5 Vrtačky	158
7.5.1 Ohrožení otáčejícími se částmi	159
7.5.2 Upínání nástrojů	160
7.5.3 Upínání obrobků	162
7.5.4 Další pravidla bezpečné práce	163
7.5.5 Otočné vrtačky	166
7.6 Vodorovné vyvrtávačky	167
7.7 Frézky	170
7.7.1 Ohrožení rotujícími nástroji	170
7.7.2 Upínání nástrojů	175
7.7.3 Upínání obrobků	177
7.8 Hoblovky	179
7.9 Obrážečky	183
7.10 Brusky	185
7.10.1 Brousicí nástroje	187
— jakost brousicích nástrojů a jejich použití	187
— druhy brousicích nástrojů	191
— pracovní obvodové rychlosti brousicích nástrojů	194
— značení brousicích nástrojů	199
— zkoušení brousicích nástrojů u výrobce	201
— doprava a skladování brousicích nástrojů	201
— upínání brousicích nástrojů	205
— vyvážování a orovnávání	214
7.10.2 Ochranné kryty brousicích nástrojů	216
7.10.3 Odsávání a chlazení u brusek	222
7.10.4 Stojanové a stolní brusky	226
7.10.5 Kyvadlové brusky	230

7.10.6 Rovinné brusky	233
7.10.7 Hrotové brusky	235
7.11 Pily	240
7.12 Stavebnicové obráběcí stroje a automatické obráběcí linky	243
7.12.1 Ovládání stavebnicových strojů a linek	245
7.12.2 Upínání obrobků	247
7.12.3 Přístupy a přechody k linkám	249
8. Zákony, předpisy a technické normy	250
9. Zahraniční bezpečnostní předpisy, vyhlášky a normy	252
10. Literatura	253
Věcný rejstřík	259